

Rellotge de sol de l'església vella

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Extrem occidental de la Riera de Rellinars
Alçada: 272

Coordenades:

Latitud: 41.64144
Longitud: 1.89484
UTM Est (X): 407961
UTM Nord (Y): 4610557

Classificació

Número de fitxa 08179 - 341
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Gairebé s'ha perdut del tot.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Rellinars -Plaça de l'Ajuntament, s/n, - 08299 Rellinars

Fitxes associades:

[Església vella de Sant Pere i Sant Fermí](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dj., 18/04/2019 - 02:00

Descripció

Relloctge de sol situat a l'Església Vella de Sant Pere i Sant Fermí, en el municipi de Rellinars. S'hi accedeix des de la carretera B-122 de Terrassa a Castellbell i el Vilar, entre el punt quilomètric 16 i 17. Un camí de terra d'uns sis-cents metres que ressegueix la riera de Rellinars pel seu vessant esquerre hi mena directament.

El rellotge, en molt mal estat de conservació, està situat a la façana de llevant datada del segle XVIII, a mitja alçada, per sota el campanar d'espadanya i de l'ull de bou, lleugerament disposat a mà dreta. Presenta un pla rectangular. Era del tipus vertical declinant, orientat al sud-est. La superfície estava arrebossada amb morter de calç i policromat. Arran de l'orifici de sortida del gnòmon, de perfil circular hi ha les restes de pigments ocres i vermells. Aquests darrers semblen resseguir les línies solars, de les quals s'endevinen les línies gravades a la pedra que van de les sis a les dotze del migdia. Probablement es tractés d'un rellotge de matí.

Observacions:

No consta a l'Inventari de rellotges de sol de la Societat Catalana de Gnomònica.

Història

L'església Vella està documentada des de l'any 951. En un precepte datat del dia cinc de desembre, figura l'església Sactum Firmium quoad est in Vachericias, donada per Longobard i que el rei Lluís d'Ultramar confirma entre els béns del monestir de Santa Cecília i que en aquells temps Rellinars formava parat de Vacarisses. Però s'ha trobat elements d'època romana que podrien indicar un assentament anterior en aquest lloc o molt a prop.

Sembla que pels volts del segle XI es construeix la segona nau al nord de la primitiva amb una capçalera carrada i un arc triomfal a l'entrada del presbiteri.

Al segle XII la segona nau es substitueix per una de més gran. L'absis s'enderroca entre els segles XVII i XVIII per substituir-lo per un de factura rectangular.

Els Amics dels Museus de Barcelona varen arrencar varis fragments de les pintures murals (mur sud, arrencada de la volta i arcs faixons) l'any 1961 que el mateix any lliuren al Museu de Terrassa juntament amb dos capitells del segle XII (un d'ells emprat com a element constructiu a la base del campanar d'espadanya, sobre l'absis del segle XVII-XVIII) i una ara romana dedicada al déu Herotoragus del segle II-III encastada en els murs de l'església. Els murals va ser traspassats a llenç, formant un total de dotze plafons de mides variables.

L'any 1046 sembla que el temple ja comparteix la titularitat amb Sant Pere, prova n'és un document de l'any 1046 quan un tal Berenguer, canonge del monestir de l'Estany ratifica els seus vots a l'edat de vint anys aportant un alou a Sant Pere de Rellinars.

El 6 d'agost de 1330 Galceran Sacosta, bisbe de Vic cedeix, a sol·licitud de la reina Elisenda la parròquia de Sant Feliu de Vacarisses i la seva sufragània de Rellinars al monestir de Pedralbes.

A finals del segle XIX s'independitza de Vacarisses; mentre els rellinasecs, l'any 1842 havien aixecat un nou temple a prop del nucli antic així que l'església vella perd definitivament la importància fins que l'any 1962 amb motiu de la gran nevada s'enfonsa una part de l'edifici.

Entre els anys 1975 i 1977 es va descobrir i consolidar la coberta de la capella pre-romànica. El temple va patir actes vandàlics i furtius. Just arran de la porta de dovelles situada al mur sud, per sota de les lloses que s'havien arrencat va aparèixer una sitja excavada a la roca.

Bibliografia

ABADAL i de VINYALS, Ramon d' (1926-52). Catalunya carolíngia II: els diplomes carolingis a Catalunya, 2 vol. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona.

AINAUD i de LASARTE, Joan (1948). Notas sobre Iglesias prerrománicas; dins Anales y Boletín de los museus de arte de Barcelona, vol. IV, 3-4 Barcelona, pp. 313-320.

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

BARRAL i ALTET (1981). L'art pre-romànic a Catalunya, segles IX-X. Edicions 62. Barcelona.

BURON, Vicenç (1980). Esglésies romàniques catalanes. Guia, col·lecció de materials, 1. Artstudi edicions. Barcelona.

CAMPS, Jordi; CASTIÑEIRAS, Manuel Antonio; PÉREZ, José Maria (2014). , dins Enciclopèdia del Romànic a Catalunya. Barcelona. Volum II, pp 1.305- 1039. Fundació Santa Maria La Real - Museu Nacional d'Art de Catalunya.

FERRANDO i ROIG, Antoni (1983). El Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i Serra de l'Obac. Història i arqueologia vistes per un excursionista. Editorial El Pot. Sabadell.

JUNYENT, Eduard (1983). L'arquitectura religiosa a Catalunya abans del romànic. Curial i Publicacions de l'Abadia de Montserrat; Col·lecció Textos i estudis de cultura catalana, 3. Barcelona.

MASAGUÉ, Josep M. (1997). Sant Pere i Sant Fermí de Rellinars; dins XVIII Ronda Vallesana. Unió Excursionista Sabadell, pp. 85 - 92.

MORENO ALBAREDA, M. Dolors (1986). Rellinars. Rellinars: Patronat Local de la Vellesa de Rellinars.

PLADEVALL, Antoni et alii (1991). Sant Pere i Sant Fermí de Rellinars, dins Catalunya Romànica, XVIII (El Vallès Occidental. El Vallès Oriental), pp. 136-140. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

ROSSEL, Ramon . (1997) L'església vella; dins XVIII Ronda Vallesana. Unió Excursionista Sabadell, pp. 93 - 97.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=6&consulta=MCU0Kz...>

